PAZARTESİ
29
KASIM
1976

Babıâli Cad Tasvire Han Cağaloğlu
İSTANBUL Tel: 27 27 12 27 69,09,
Ankara: Ziya Gökalp Cad. 16/4
Tel: 17 65 36, 18 36 86
Basım: GÜNTUR Basın Yayın A.Ş.
Dizgi: Politika tesisleri
Dağıtım: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.
İlan Tarifesi: İlan Sayfası 100 TL.
3. sayfa 110 TL. İstanbul Baskısı: 70 TL.
Kitap İlanları 50 TL.

Sayı: 1155 Yıl: 4 150 Krş.

EKONOMİ

Politika

«KURULTAY NOTLARI» 8. sayfada
«TİTO'DAN SONRA NE OLACAK?»
Engin Bilginer'in yazısı
BUGÜN 3. SAYFADA

CHP Kurultayının ikinci gününde Genel Merkez yöneticileri eleştirildi

BAYKAL: MC'NİN DÖNEMİNDE, KIBRIS'TA VERİLEN ŞEHİT KADAR GENÇ ÖLDÜRÜLDÜ

● Eyüpoğlu: Genel sekreterlik için CHP'yi kavgaya sokmam

● Güneş: Listeme bana ömrü billah oy vermemiş kişileri alacağım

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, kurultayda.

ANKARA-(POLİTİKA)- Cumhuriyet Halk Partisi 23. Kurultayı dün de Atatürk spor salonunda çalışmalarını sürdürmüştür. Kurultayın ikinci gününde parti Meclisi raporu okunarak tartışılmış ve kurulan komisyonlar çalışmalarına başlamıştır. Tüzük komisyonu, Grup Başkanvekillerinin yeni tüzüğe uygun olarak kurulacak Genel Yönetim Kurulunda oy kullanma haklarını sınırlandıran bir önergeyi benimsemiştir.

Önceki gün CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Kurultayı izlemek üzere gelen yabancı konuklarla birlikte bir toplantı düzenlemiş ve dış ilişkiler konusundaki görüşlerini açıklamıştır. Ecevit blokları aşan ilişkiler kurulmasının dünya barışı için umut verici bir durum olduğunu belirtmiş, Filistin konusuna da değinerek "Filistin halkının haklarını gözönünde tutmayan bir çözüm Ortadoğu'ya ve Lübnan'a barış getiremez" demiştir.

Dün sabah Kurultay delegeleri ile birlikte Anıtkabir'i ziyaret eden Ecevit daha sonra Kurultay çalışmalarına katılmıştır.

CHP Kurultayı dün saat 11'de ikinci günkü çalışmalarına divan başkanı İsmet Atalay'ın çoğunluğun bulunduğunu saptamasıyla başlamıştır. Toplantı açıldıktan sonra Genel Sekreter Yardımcısı Ali Topuz, Parti Meclisi tarafından hazırlanan çalışma raporunu okumuştur.

CHP Genel Başkanı Ecevit saat 11.30 da Kurultay salonuna gelmiş ve delegeler tarafından sevgi gösterileriyle karşılanmıştır.

Çalışma raporunun okunması sona erdikten sonra kurultay çalışmalarına bir saat ara verilmiştir. Bu arada, CHP İl Başkanları top-

DEVAMI SAYFA 8'DE

İZLENİMLER

ahmet kahraman

CHP'nin tabanı

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit tarihi süreç içinde, her gün kendini yenileyen, toplumsal gelişme ve gidişle uyumlu bir biçimde Kurultayın karşısındaydı. Liderin en önde olması, çağ dışı gidişi vurgulayarak, üstüne yürümesi delegelere heyecan ve gurur vermekteydi. Taban, ikide bir ayağa kalkarak, çirkinliklerin üstüne yürüyen liderini alkışlayıp, birlikteliğini sergilemekteydi.

Liderin en önde olması olgusuna karşılık, gerilerde, yerinde sayan kimi yöneticiler dikkati çekmekteydi. Bunların içinde liderin söylediklerini anlayamayanlar, anlam veremeyenler, tabanın neden ayağa fırlayıp çoşkun alkışlarla lideri onayladıklarını kestiremeyenleri görmek üzüntü vericiydi.

Ecevit'in son birkaç yıl içinde kazandığı deneylerin başında, "kadro sorunu" gelmektedir. Ecevit'in zaman zaman kadro sıkıntısı çektiği, yakınlarınca anlatılmaktadır. Ecevit, kendisini oluşturacak, gelişip boyutlanan oylar karşısında besleyecek, des-

(Devamı 7. de)

Yasal süre dün sona eriyordu

İşçi-memur ayrımı komisyonu'nun raporu nihayet yayınlandı

● KADRO ÜNVAN VE GÖREVLER YÖNÜNDEN İŞÇİ-MEMUR AYRIMI SONUCU ORTAYA ÇIKAN STATÜ FARKLILIĞI BÜTÜNÜYLE GİDERİLEMEDİ.

ANKARA-(POLİTİKA) 1897 sayılı kanunun 5. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kurulan komisyonun, İşçi-memur ayrımı hakkındaki raporu, dünkü Resmi Gazetenin mükerrer sayısıyla yayınlanmıştır.

Komisyon, sonuç olarak, İşçi-memur ayrımı konusunda şu karara varmıştır:

"Komisyonumuzca yapılan İşçi-memur ayrımı sonucunda, her bir kurumun kendi bünyesinde aynı görevi yapanların, aynı statü içinde toplanmaları sağlanmıştır.

Aynı listede yer alan her bir kurumda kurumlar arası işçi-memur ayrımı yönünden statü farklılığı ortadan kaldırılmıştır.

Ancak, her iki listede yer alan kurumlarda büyük çoğunluğu ile yani kadro ünvanı ve aynı görevlerde çalışanlar arasında tutarlık sağlanmasına çalışılmış, fakat bazı kurumların nitelikleri itibariyle (1) ve (2) sayılı listelerde ayrı olarak yer almaları nedeniyle, bir kısım kadro ünvan ve görevleri yönünden işçi-memur ayrımı sonucu ortaya çıkan statü farklılığının bütünüyle giderilmesi mümkün olamamıştır."

Ölçmen: Hükümet bozulursa MSP-DP işbirliği düşünülebilir

ANKARA(ANKA)-Demokratik Parti Grup Başkanvekili Özer Ölçmen bugünkü hükümet bozulursa "çift anahtarlı bir MSP-DP" formülünün ortaya çıkacağını söylemiştir. Hükümet içindeki görüş ayrılıkları konusundaki görüşlerini haftalık Yankı Dergisi'ne açıklayan Özer Ölçmen "hükümetin bir hizmet fikri ya da felsefesine göre değil, bir menfaat ortaklığına dayalı olduğunu" kaydetmiş, "Demirel'in yarar sağlamada ustalığını ispat ettiğini, öteki ortakların ise bir açmaz içinde karşılıklı şantajlarla varlıklarını sürdürme çabası içinde olduklarını ifade etmiştir.

Ergenekon: "Yabancı sermayeye kapalı olmak mümkün değil„

ANKARA(ANKA)-Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, birçok uluslararası mali kurumlar ile ilişki içinde olunduğunu ve kısa vadeli borçlanmalara devam etmek için temasların sürdürüldüğünü bildirmiştir. Ergenekon, batılı mali kurumlarla olan ilişkilerin Sovyet bloku ülkeleri ile ilişkilerimize de engel olmadığını söylemiştir.

(Devamı 7. de)

Dünya Bankasından TEK için 56 milyon dolar kredi alınıyor

ANKARA(ANKA)-Dünya Bankası'ndan TEK için 56 milyon dolar tutarında kredi alınması için imzalanan anlaşma onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bugünkü Resmi Gazete'de yayınlanarak, yürürlüğe giren anlaşmaya göre Türk hükümeti Dünya Bankasına bu kredi karşılığında belediyelerin TEK'e olan borçlarının 3 aydan fazla gecikmiş olanlarını öde-

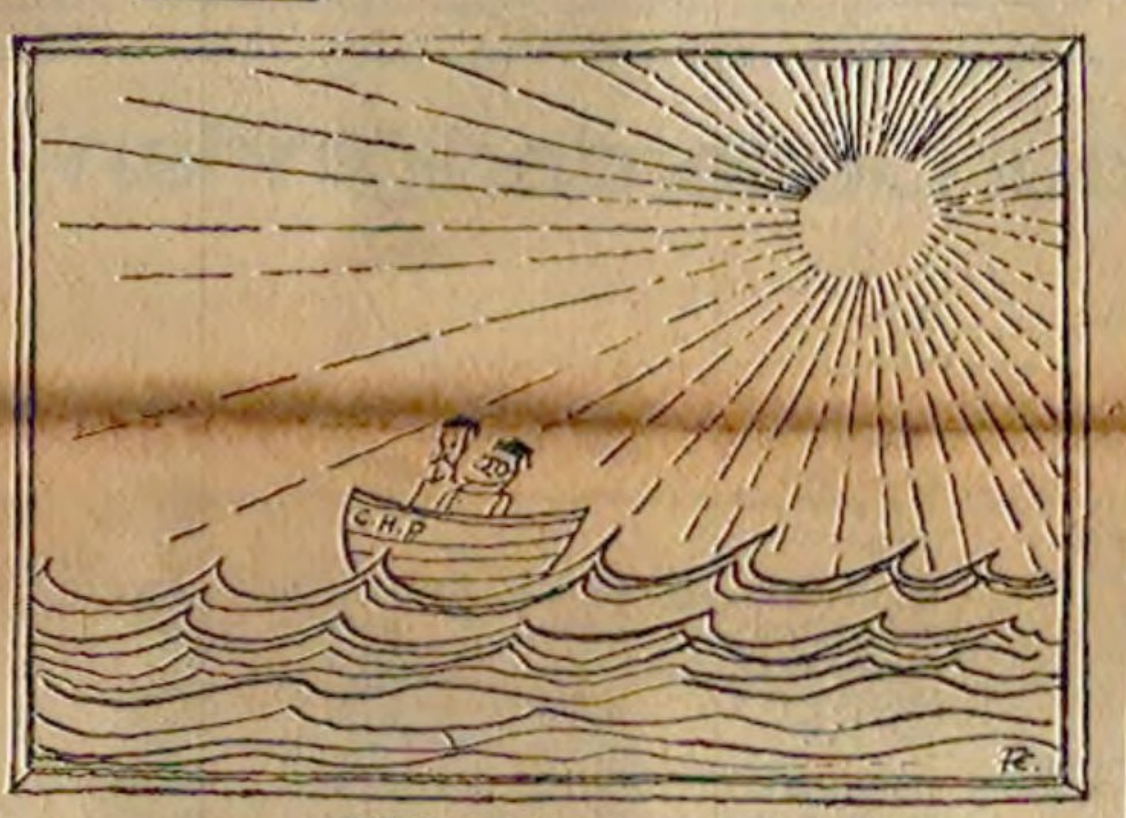
(Devamı 7. de)

Bedelsiz ithalat konusunda oto komisyoncuları hükümete baskı yapıyorlar

İSTANBUL-(THA)-Bedelsiz ithalat yoluyla yurda otomobil girişini kısıtlayan hükümet kararnamesi oto ithalatçılarının tepkileriyle karşılaşmıştır. 10 Kasım 1976 tarihinde değiştirilen bedelsiz ithalat rejimi, yurda getirilen otomobil, elektronik alet vs. gibi malların yurda girişlerini bir takım kayıtlara bağlıyordu. Bu kayıtla-

(Devamı 7. de)

ferruh doğan

KURULTAYDAN MANZARA RESMİ

Polisin döverek öldürdüğü ileri sürülen gencin otopsi raporu açıklanmadı

DİYARBAKIR-(THA)- Polis tarafından öldürüldüğü ileri sürülerek devrimci kuruluşlar tarafından otopsisi istenen gencin İsmail Gökhan Etken adlı Adana Yay-Kur öğrencisi olduğu tespit edilmiştir. Önceki gün Tıp Fakültesi 4. sınıf öğrencisi olduğu söylenen İsmail Gökhan Etken (20) adındaki öğrencinin Tıp Fakültesi ile ilişkisi olmadığı, fakülte öğrencileri tarafından açıklanmıştır. Savcılıkça bugün ya-

(Devamı 7. de)

Felaketzedeler Demirel'e «Üç gün oldu tek bir yardım almadık» dedi

1976 'da Dünyada depremden ölenlerin sayısı 135 bini aşıyor

WASHINGTON-(A.A.)-Birleşik Amerika "yerbilim araştırması" adlı kuruluşun bir incelemesine göre, bu yıl bütün dünyada depremlerden ölenlerin sayısı 135.000'i geçmektedir. Böylelikle 1976 yılı, depremler yönünden son altı yılın en çok kurban verilen yılı olmuştur.

Ne var ki, kayıplar bununla kalmamaktadır. 24 Kasım'da Doğuanadolu'da meydana gelen ve şimdilik 3.500'lük bir kayıp olarak kayda geçen depremin de dahil olduğu 1976 bilançosu, Çin, Sovyetler Birliği ve Yeni Gine'deki depremlerin kesin bilançoları alındığında daha da yükselebilecektir.

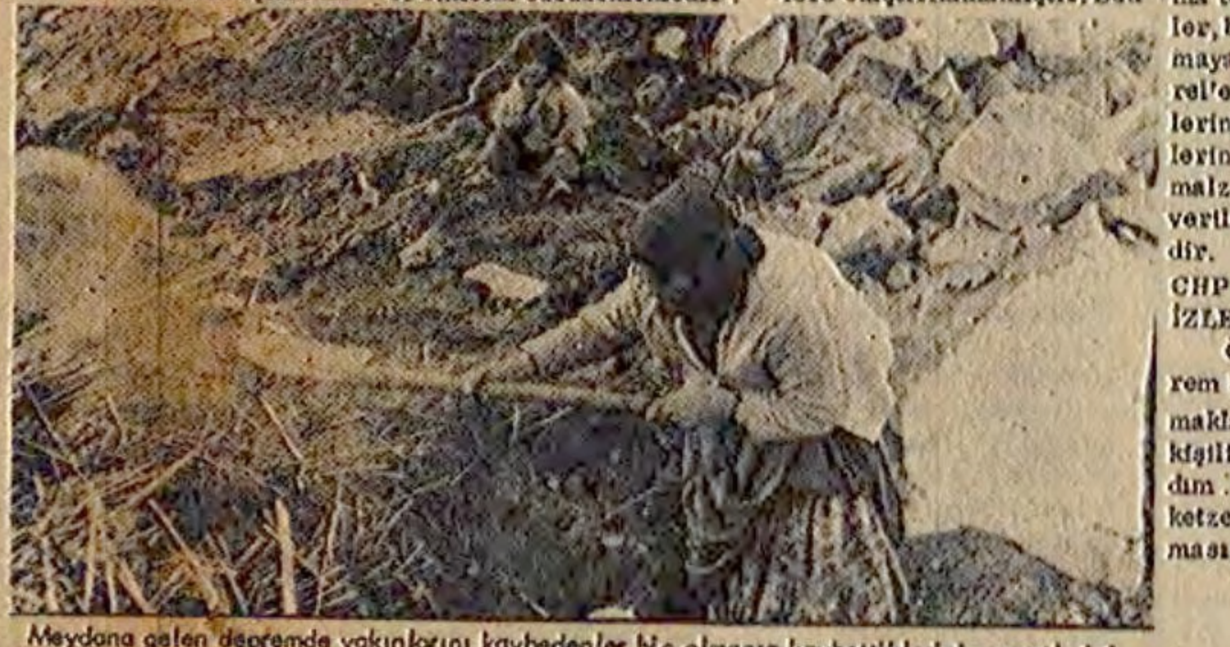
1970 yılında Peru ve Türkiye'deki depremlerde 67.000 kişi ölmüştü. Birleşik Amerika Yerbilim Araştırması'nın inceleme -

(Devamı 7. de)

Gönderilen yardımlar halkın eline geçmiyor

Van valiliği belediye hoparlörlerinden sürekli çağırıda bulunarak 18 yaşından 65 yaşına kadar herkesin deprem bölgesindeki felaketzedelerin yardımına koşmasını istedi.

VAN(AJANSLAR)-Ölü sayısı hakkında yetkililerin hâlâ kesin bir açıklama yapamadıkları Van deprem bölgesinde kötü hava şartları etkisini sürdürmektedir. Kar nedeniyle felaketzedelere gönderilen yardımlar köylere ulaştırılamamıştır. Dün sabahtan beri aralıksız olarak yağan kar nedeniyle donma tehlikesi geçiren köylüler, bölgede inceleme yapmaya gelen Başbakan Demirel'e kar üstünde geceledikleri ve dört gündür kendilerine vaadedilen yardım malzemeleri ve çadırların verilmediğini söylemişlerdir.

Meydana gelen depremde yakınlarını kaybedenler hiç olmazsa kaybettiklerinin cesetlerini bulmak istemektedirler. Fotoğrafta deprem sırasında çocuğunu kaybeden bir ana, yavrusunun cesedini enkaz altında ararken, diğer çocuğu da ağlıyarak kendisini izliyor.

CHP KOMİSYONUNUN İZLENİMLERİ

Öte yandan CHP'nin deprem bölgesinde inceleme yapmakla görevlendirdiği üç kişilik komisyon üyeleri, yardım malzemelerinin felaketzedelerine ulaştırılmaması yüzünden deprem böl-

(Devamı 7. de)

Deprem felaketinden sonra enkaz altından çıkartılan yüzlerce yaralı Van Hastahanesinde tedavi altına alınmıştır. Bu arada yaralıların büyük bölümü okullarda ve spor salonlarında tedavi altına alınmışlardır. Fotoğrafta hastahane haline getirilen Van Kapalı Spor Salonunda tedavi edilmekte olan yaralılar görülüyor.

(FOTOGRAF THA-VAN)

Tüm-Der: «Devlet yazlık kamp yerlerini felaketzedelere tahsis etmeli»

ANKARA-(POLİTİKA)- TÜM-DER Genel Başkanı Erhan Tezgör, devletin yazlık kamp yerlerini derhal deprem felâketzedelerine tahsis etmesini istemiştir.

TÜM-DER Genel Başkanı Tezgör'ün açıklamasında özetle şöyle denilmiştir:

"Deprem yöresinde yaşayanların önemli bir kısmı ölmüştür. Geride kalanları doğanın insafına terkedemeyiz. Devletin olanakları vardır. Ancak, bu olanaklar kullanılma-

(Devamı 7. de)

CHP'NİN YENİ PROGRAMI

CHP programının genel bir değerlendirmesi yapıldığında, şu noktaların dikkati çektiğini söylemek mümkündür:

1) CHP'nin yeni programı, bir toplumsal değişim ve demokratikleşme programı niteliğindedir. Büyük özelliği, sorunlara "son noktayı" koymamasıdır, böyle bir iddia taşımamasıdır. İddia olarak ortaya getirilen, halk kitlelerinin yararı doğrultusundaki gelişmelerin özgürleşeceği ve güçleneceği bir çerçevedir sadece. CHP'nin savunduğu kitlelerin sorunlarına program kesin ve köşeli çözümler getirmemektedir; iddiası ve amacı, çözümlerin aranıp oluşturulabileceği ve giderek gerçekleşebileceği bir ortamı yaratmak ve sorunların çözümünü bir süreç içinde başlatmaktır.

2) Program, Türkiye'nin günümüzdeki siyasal ve sınıfsal özellikleriyle güç dengelerinin CHP'nin yapısının dikkatli bir değerlendirilmesine dayanmaktadır. Kulağa hoş gelebilecek fakat günümüzün gerçeklerinde yarar getirmeyecek keskin sözler söylemekten program kendini sakınmıştır. Bir yıl sonrasının iktidarına hazırlanan sol bir kitle partisinde bulunması gereken dikkatle ve sorumlulukla, geniş bir sol yelpazeyi dağıtıcı değil birleştirici bir anlayışla hazırlanmıştır.

3) Ekonomik, kültürel, toplumsal bir eşitlik, hiç kuşkusuz, sadece gelir dağılımında eşitliği içeren modellerle gerçekleşmez. Eşitsizliğin kökeni gelirlerde değil, üretim araçlarının mülkiyeti biçimindedir. CHP "devletleştirici" bir program getirmemektedir. Bununla beraber, özel sermaye tanımının alışılmış ölçüleri dışında kalan kuruluşların Devlet'le ortak mülkiyetini geliştirmeyi öncelikle amaçlayan bir model getirmektedir. Programda açıkça belirtilen hedef, kitlelerin ekonomik ve siyasal gücünü arttırmak, sermayeyi değil bunu desteklemektir. Bu amacın bir aracı olarak sunulan "Halk Kesiminin" pratikte başarıya ne ölçüde ulaşacağı bilinemez. Ancak, CHP'nin ekonomik ve sınıfsal seçmeleri açısından Batılı klasik Sosyal Demokrat uygulamalardan hayli farklı bir yaklaşım içinde bulunduğu görülmektedir.

4) Programın bir başka özelliği, sanayileşme olgusuna tanınan büyük-ve yerinde-önemdir. Geleneksel tavrı daha çok hukuk düzeni, idari sorunlar gibi üstyapısal ilişkilerle ilgilenmek ve ekonomik gelişmeyi ikinci planda düşünmek olan CHP, bu programıyla sanayileşmeyi herşeyin önüne geçirmekte, yarının Türkiye'sini sanayileşmede aramaktadır. Programa göre, "çağımızda gelişmenin kesin kuralı hızlı sınaileşmektir. Sınaileşme yalnız ekonomik büyümenin

(Devamı 7. de)

İsmail Cem

"Büyük sermaye telaşa kapılıyor„

DİSK: «Dayanışma fonu üyelerimizin güvencesidir»

DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca, DİSK Genel Kurulu tarafından kabul edilen DİSK Dayanışma Fonu hakkında Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu'nun demecini eleştirmiş ve "Gerek Dayanışma Fonu, gerekse de İşsizlik Fonu, üyelerimizin maddi ve manevi güvencelerini sağlamak yolunda atılmış ilk adımlardır." demiştir.

Yabancı sermaye ile bütünleşen büyük sermaye erbabının DİSK'in gelişmesinden telaşa kapıldıklarını belirten Karaca, özetle şunları söylemiştir:

"Böylelikle, maskelerinin alâşağı edilmesi bir yana, hangi çevreleri temsil ettiği tarafımızca iyi bilinen İbrahimoğlu; İşverenleri 274 sayılı yasa hükümlerine ve bağıtlanan Toplu Sözleşme maddelerine aykırı davranmaya itiyor. Onları yasa dışı davranmaya kışkırtıyor.

Çünkü bilindiği gibi 274 sayılı yasanın 23 ncü maddesi, Konfederasyona verilmesi gereken ödentilerin işverenlerce kesilmesi yükümlülüğünü düzenlemiştir.

DİSK'e bağlı sendikaların üyeleri, gerek Konfederasyonumuz ve gerekse bağlı sen-

(Devamı 7. de)

Yarımca Sümerbank Seramik ve Çini Fabrikasında 1450 işçi için grev kararı alındı

İZMİT (THA)-İzmit'in Yarımca bölgesinde kurulu Sümerbank'a ait Seramik ve Çini fabrikasında çalışan 1450 işçi adına Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası dün grev kararı almıştır. Çimse-İş Sendikası Kocaeli Bölge Başkanı Ömer Küçük'ün basına yaptığı açıklamaya göre sendikanın işçilerin saat ücretlerine ilk yıl 8 lira ikinci yıl yine 8 lira almak üzere toplam 16

(Devamı 7. de)

BİR YORUM

İbrahimoğlu kanunsuzluğa davetiye çıkarıyor

Rafet İbrahimoğlu'nun aidat konusuyla ilgili demeci fazla şaşkınlık uyandırmamalı. Sermayeci tarafın mücadeleyi şiddetlendireceği zaten bekleniyordu. Onun için de, sorunun bu kesimi üzerinde durmayı gereksiz sayıyoruz. Ancak, bu davranış, yasalara meydan okumanın da ilginç bir örneği olmuştur. Çünkü, 274 sayılı Sendikalar Kanunu son derece açıktır. 23. madde göre, "...sendikanın yazılı talebi... üzerine, işveren... aidatları ve T SOLK'u gereğince sendi-

(Devamı 7. de)

Turgut KAZAN

FORUM

Depremlerin öncesi ve sonrası

Her yıl bir deprem felâketine uğrayan Türkiye'de, binlerce insanın yıkıntılar altında ölmesine adeta bir yazgı gözüyle bakılıyor. Politika, deprem öncesi ve sonrasında ne gibi önlemler alınacağını belirlemek amacıyla Mimarlar Odası Genel Sekreteri Süheyl Kırçak'a çeşitli sorular yöneltti. Kırçak, deprem konusundaki önlemler, hükümetlerin deprem politikası ve Mimarlar Odasının bu konudaki görüşünü bir yazıyla açıkladı.

Suheyl KIRÇAK
Mimarlar Odası Genel Sekreteri

GEREK DEPREM ÖNCESİ ÖNLEMLER, GEREKSE DEPREM SONRASI YENİDEN İSKÂN VE YARDIM KONULARINDA, İKTİDARLARIN POLİTİKASI ÇOK BELİRGİN OLMAMAKLA BİRLİKTE AYNIDIR. BU POLİTİKA, DEPREM ÖNCESİ İÇİN "HİÇBİR ŞEY YAPMAMAK" YA DA "KAĞIT ÜZERİNDE BIRAKMAK" POLİTİKASI OLARAK ÖZETLENEBİLİR, DEPREM SONRASI İÇİN UYGULANDIĞI GÖZLENEN POLİTİKA İSE DAHA DA İLGİNÇTİR, "KADERCİLİK VE İSTİSMAR" POLİTİKASI....

Ülkemizin çok büyük bölümünün jeolojik yapısı henüz saptanmamış durumdadır. Yapılan jeolojik incelemelerin bir bölümü yetersiz kalmakta, bir bölümünün sonuçlarında yer alan önlem önerileri de hasıraltı edilmektedir.

Heyelan bölgesinde bulunduğu saptanan birçok yerleşme yerlerine ait raporlar, ancak buralarda bir deprem olduktan ve ağır kayıplar verildikten sonra hatırlanmaktadır. Örneğin, Lice'nin yerinin değiştirilmesi gerektiğine ilişkin raporlar ortada iken, bu yolda hiçbir girişimde bulunulmamış ve bilinen sonuca ulaşılmıştır.

Depremlerde uğranılan kaybın ağırlığını, bu konuda düzenlenen yasa ve yönetmeliklerin yeterli ya da yetersiz düzeyde oluşu ile oranlamak kanımızca doğru değildir. Çünkü bu yönetmelikler, teknik açıdan yeterli ve doğru çözümleri içerse bile, mevcut sosyo-ekonomik koşullarda uygulanabilirliği sağlamamakta, kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm olmaktadır. Yasalar ve yönetmelikler kendi başlarına hiç birşey ifade etmezler. Sorun, istihdam, üretim, teknoloji, yerleşme, konut sağlık vb. politikalarında halk yararının gözetilip gözetilmediğinde, yatmaktadır. Egemen sınıfların çıkarları halkın çıkarları ile çeliştiği ölçüde bu politikaların hangi doğrultuda gelişeceği apaçık ortadadır.

HÜKÜMETLERİN DEPREM POLİTİKASI

Gerek deprem öncesi önlemler, gerekse deprem sonrası yeniden iskân ve yardım konularında, iktidarların politikası çok belirgin olmamakla birlikte aynıdır. Bu politika, deprem öncesi için "hiçbir şey yapmamak" ya da "kağıt üzerinde bırakmak" politikası olarak özetlenebilir. Deprem sonrası için uygulandığı gözlenen politika ise daha da ilginçtir. "Kadercilik ve istismar" politikası.. Depremlerde uğranılan kayıpların tüm sorumluluğu doğaya atılmakta, "feleketin" karşı konulmazlığı ve önlenemezliği görüşüyle, tevekkül aşılanmaktadır. Sorumluluktan böylece sıyrılmanın hemen ardından, yaraları sarmak ve aç-açık bırakmamak edebiyatı ile koruyuculuk imajının yaratılmasına sıra gelmektedir. Bu imaj, oy toplama işleminin bir unsuru olarak ele alınmakta, yardımların kime, ne kadar akıtılacağında, geçici ve sürekli iskândan kimlerin yararlandırılacağında, siyasi tercih belirleyici olmaktadır. Örneğin, 1966 yılındaki Varto depreminden bu yana geçen on yılda iktidarların koruyucu kanatları depremde yıkılan köylerin yarısının bile yeniden iskân edilmesine yetmemiştir.

BİNALARIN DEPREME DİRENCİ

Türkiye'de kırsal alanlardaki yapıların hemen tümü ve kentsel alanlardaki yapıların yarısından çoğu ilkel bir teknolojiyle, basit, teknik bilginin katkısı olmaksızın ve denetimsiz bir biçimde yapılmaktadır. Bu yapıların tümü, orta şiddetle bir depremde yerle bir olmaya mahkûmdur. Bundan, tekniğin ee teknik denetimin belirleyici olduğu anlamı çıkarılmamalıdır. Nisbeten daha gelişmiş teknoloji ile yapılan ve bir ölçüde denetlenen yapıların da orta şiddetli depremlerde ağır hasara uğradığı, şiddetli depremlerde yıkıldığı görülmektedir. Lice, Varto ya da Van depremleri şiddetinde bir deprem, büyükkentlerimizden birinde meydana geldiğinde can kaybı çok yüksek olacaktır.

Gerek kamu binalarında, gerekse kentsel alanda orta ve yüksek gelirli burjuvazinin barındığı yapıların inşaatlarında egemen olan müteahhitlik sistemi, yapıların çürüklüğünün başlıca nedenidir. Müteahhitlik müessesesi yapısı gereği, kârını en üst düzeye çıkarmak zorundadır ve bunun bedelini halkımız, canı ve malıyla ödemek durumunda kalmaktadır.

İKTİDARLARIN KAYITSIZLIĞI

İktidarların politikaları, egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda çizilmektedir. İktidarların herhangi bir konuya eğilimleri, ancak o konudaki sorunun ucu egemen sınıflara dokunduğunda mümkün olabilir. Depremlerin sonuçları sermayeye zarar vermemektedir. Bu nedenle iktidarların kayıtsızlığında şaşılacak bir yan yoktur.

Mimarlar Odası'nın depremler karşısındaki tutumunu doğru değerlendirebilmek için, Odaların bir araştırma kurumu ya da uygulamacı bir kurum niteliğinde olmadığını kavramak gerekir. Mimarlar Odası'nın toplumu ilgilendiren konulardaki işlemi, inceleme, sergileme ve halk kitlelerinin meslek alanımızı ilgilendiren alanlardaki demokratik taleplerini savunmaktır. Depremler konusundaki çalışmalarımız da bu çerçevede ele alınmaktadır.

Varto, Gediz, Bingöl, Lice ve son olarak Denizli deprem bölgelerine gönderilen Mimarlar Odası görevlileri, yerinde yaptıkları incelemelerini, gözlemlerini ilgili kuruluşlarca yürütülen çalışmalar ve mahalli yönetimlerle kurulan ilişkilerle irdeleyerek, kamuoyuna aktarmaktadırlar. Belirli bir deprem bölgesindeki gelişmelere ilişkin çalışmalarımız, deprem sonrasında kısa bir süreyle sınırlandırılmamakta, uzunca zaman aralıklarıyla durum tekrar gözden geçirilmektedir.

OKURLARDAN YANKILAR

Okurlardan yankılar, politika okuyucuların tartışma forumudur. Gazetemizde yayınlanan yazılar ve haberler konusundaki görüşlerinizi duyurmak istediğiniz sorunlarınızı bu sütuna yazabilirsiniz. Yazıların 300 kelimeyi geçmemesi rica olunur

Yazışma adresi:
Okurlardan yankılar
Politika, Babiali Cad. Tasvire Han, NO:45, Cağaloğlu İstanbul.

Almanların girişimi

Son günlerde gazete sayfalarında sıksık Alman işadamlarının Türkiye'ye gelişi ve yaptıkları görüşmelerle ilgili haberler yer almaktadır. Alman yatırımcıları, piyasa durumlarını koruma ve sağlamlaştırma için bizim gibi azgelişmiş ülkelere yatırım yapmak istemektedirler. Üstelik "Almanya, Türkiye'de yatırım yapacak sanayicileri devletleştirmelere karşı sigorta ettirecek." Hatırlanacak olursa Almanya'da çalışan Türk işçileri de yatırım yapmak için devlet güvencesi istemişlerdi.

Alman işadamları Ankara ve İstanbul'da görüşmelerini sürdürdüler. Bu sırada İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin, ortak yatırımları teşvik amacıyla Türkiye ve Alman özel sektörleri temsilcilerinden oluşan bir daimi komitenin kurulmasını önerdi ve bu öneri gerçekleşerek komite kuruldu. Alman işadamlarının bu girişimi aslında eski tarihlerdeki olayların bir uzantısından başka birşey değil ve Türkiye' yerli tekelci burjuvazinin içine düştüğü bunalımdan, Türkiye-AET arasındaki uyumsuzluktan ve genel olarak kapitalizmin buhranlarından ayrı düşünülemez.

Bugün, Alman işadamlarının yatırım için Türkiye'ye gelmeleri ve üstelik devlet güvencesi istemeleri yerli tekelci sermaye adına iyi olabilir ama emekçi halkımız için korkunç bir sömürünün başlangıcı olacaktır. Almanya'daki işçilerimizi düşük ücretlerle ölesiye çalıştırdıkları yetmiyormuş gibi şimdi kendi yurdumuzda hammadde kaynaklarımıza el atarak kendi emperyalist emellerini gerçekleştirmek istemektedir.

BİR OKUYUCU

Anayasa değişiklikleri geçerli midir?

1

Dr. Bülent TANÖR
İ.H.F. Anayasa Hukuku Asistanı

1971-1973 ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİNDE ROL OYNAYAN PARLAMENTO DIŞI ETKEN, HERNAHGİ BİR BASKI GRUBUNUN, SÖZÜN GELİŞİ SENDİKALARIN, YA DA BASININ, DEMOKRASİ KURALLARIYLA BAĞDAŞABİLEN ETKİSİNDEN TAMAMEN FARKLI BİR ŞEYDİR. BU, OLAĞAN PARLAMENTER DÜZENLERİN KABUL EDEBİLECEĞİ TÜRDEN BİR BASKI DEĞİLDİR. ÖZELLİKLE, ASKER İKTİDAR-SİVİL İKTİDAR AYRIMINI BENİMSEDİĞİ VARSAYILAN VE İLERİ SÜRÜLEN BİR DÜZENDE, SÖZ KONUSU BASKI SADECE PARLAMENTO DIŞI DEĞİL, AYNI ZAMANDA HUKUK DIŞIDIR. VE ASIL NİTELİĞİ DE BUDUR.

Daha önce Politika'da çıkan bir yazımda, 1971- 1973 Anayasa değişikliklerinin nasıl baskı altında ve silahların gölgesinde gerçekleştirildiğini gösteren örnekleri sıraladım(1). Aslında bu belgeler daha da çoğaltılabilir. Ve hatta, aradan topu topu üç beş yıl geçtiği halde, bugün yavuz hırsız rolünü oynamaya çalışanların, bu Anayasa değişikliklerini nasıl zorladıkları da belgelenebilir. Fakat şimdilik esas sorun bu değil.

Anayasa değişikliği konusundaki baskı ve tehditlerle ilgili bütün bu belgeler bugün artık şu soruyu gündeme getirmiştir: TBMM Anayasayı değiştirme ya da değiştirmeme yetkisini serbestçe kullanabilmiş, bu değişikliklere kendi hür rıza ve iradesiyle karar verebilmiş midir? Daha önce, başta Sayın M. Aksoy ve M. Şeref olmak üzere bazı hukukçular aynı konuyu ele aldılar ve Anayasa değişikliklerinin geçersiz olduğu sonucunu savundular. Ben de aynı görüşteyim. Bu yazı da, bu düşüncelerin geliştirilmesi yolunda yazılmıştır.

Hukukta, bir tüzel ya da gerçek kişinin eylem ve işlemlerini kendi bağımsız ve serbest iradesiyle mi, yoksa zor ve baskı karşısında mı yaptığı sorunu "irade bozuklukları" kavramı altında ele alınmaktadır. Hukuki işlem ve eylemlerdeki irade bozuklukları sorunu özel hukukta ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve işlenmiştir. Ancak aynı sorunun kamu hukuku ve özellikle Anayasa Hukuku alanında da bu genişlikte ele alındığı söylenemez. İrade bozuklukları konusu, kamu hukukunda işlenmemiş bir teoridir. Bu bakımdan burada özel hukukun bize sağladığı verilerden yararlanmak zorundayız.

BASKININ NİTELİĞİ

1971-1973 Anayasa değişikliklerini gerçekleştirmek yolunda TBMM'ni etkileyen baskının özelliği nedir? Birinci sorun budur. Bilindiği gibi bu baskı, muhtıracı generallerden gelmiştir. Bunlar bir yandan 12 Mart muhtırasıyla TBMM'ni dağıtılma tehdidi altında tutmuşlar, öbür yandan da bu muhtıraya ekledikleri ve muhtevasını bir önceki yazımda da tekrarladığım bir "gizli muhtıra" ile Anayasa'da değişiklik yapılmasını buyurmuşlardır. Gerçi, uzun yıllar yurdumuzda hukuk öğretciliği yapmış olan profesör E. Hirsch, generallerin bu muhtırasını, Anayasamızın 62'nci maddesindeki dilekçe hakkının kullanılışından ibaret bir eylem olarak görmüş ve bu düşüncesini 1974 yılında yayınladığı ve bir kitabında savunmuştur(2). Ama, böylesine bir iddianın ciddiye alınacak tarafı olamaz. En başta halkımıza karşı büyük bir saygısızlık örneği olan bu eser ve bunun içinde yeralan bu iddia, ancak 12 Mart faşizminin tezgâhlayıcılarına fetva niteliğindedir. Nitekim bunlar da, biraz geriden gelen bu fetvayı, demokrasi düşmanı eylemlerinin kalkanı olarak kullanmaktan geri kalmamışlardır.

1971-1973 Anayasa değişikliklerinde rol oynayan parlamento dışı etken, herhangi bir baskı grubunun, sözün gelişi sendikaların ya da basının, demokrasi kurallarıyla bağdaşabilen etkisinden tamamen farklı bir şeydir. Bu, olağan parlamenter düzenlerin kabul edebileceği türden bir baskı değildir. Özellikle, asker iktidar-sivil iktidar ayrımını benimsediği varsayılan ve ileri sürülen bir düzende, söz konusu baskı sadece parlamento dışı değil, aynı zamanda hukuk dışıdır. Ve asıl niteliği de budur.

Söz konusu zorlama bir maddi cebir midir, yoksa manevi cebir mi? İkinci sorun da budur. Maddi cebirden anlaşılan, birşeyin zorla, daha doğrusu zor kullanarak bir başka kişiye yaptırılmasıdır. Manevi cebir ise, aynı işin tehdit ve korkutma yoluyla gerçekleştirilmesidir.

Özel hukuk ölçüleriyle soruna bakıldığında ilk başta, burada bir manevi cebir halinin varlığı akla gelebilir. Öyle ya, muhtıracı generaller, parlamenterlerin arkasında durarak, silah zoruyla onları Anayasa değişiklikleri için önerge vermeye, verilen önergeler lehine oy kullanmaya mecbur tutmuş değillerdir.

Ancak, kamu hukuku işlemlerinin ve özellikle bir Anayasa değişikliği işleminin niteliği gözönüne alınacak olursa, burada bir maddi cebir halinin varlığı açıktır. Üstelik baskının kaynağı ve niteliği de hafife alınacak türden değilse... Çünkü zaten özel hukuk anlamında bir maddi cebir, kamu hukuku işlemlerinde kolay düşünülebilecek bir şey değildir. Sayısı 600'ü aşan bir parlamento üyelerinin tek tek, özel hukuk anlamında zor ve baskı altında tutularak, herhangi bir işlemi yapmaya ya da yapmamaya zorlanması pek rastlanmış bir olay değildir. Üstelik mesele, en az haftalarca süren bir Anayasa değişikliği sorunu ise... Böylesine bir durum ise zaten artık irade bozukluğu kavramı içersinde düşünülemez. Normal düzenlerin hukuku içersinde ele alınamaz. Çünkü orada zaten, "irade" diye bir şey kalmamıştır. Olan bir "kuvvet darbesi" dir. Bir ihtilaldir. Bu tür bir eylem ise kendinden önceki kanunilik ve meşruluk anlayışlarını tamamen reddetmiş sayılır.

YARIN: ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNDEKİ BASKININ, SONUCA ETKİSİ

----

(1) "Anayasayı kimler değiştirdi?", Politika, 11 Ekim 1976.
(2) Ernst E. HİRSCH, Menschenrecht und Grundfreiheiten im Ausnahmezustand, Duncker-Humblot, Berlin 1974, s. 37-38, not: 40.

CHP'NİN YENİ PROGRAMI

(Baştarafı 1. de)

ve güçlenmenin değil, toplum yapısını ve üretim ilişkilerini çağdaş uygarlığın gereklerine göre değiştirmenin de başta gelen koşuludur."

İlk ortaya atıldığında pastoral renklere bezenmiş olan Köykent kavramı bile, bu programda, herşeyden önce kentleşmenin bir aracı olarak biçimlenmektedir.

5) Program, günümüzdeki Devlet'in işlevi ile önerdiği modelin gerçekleşmesi durumunda oluşacak Devlet arasında farkları yeterince belirleyememiştir. Günümüzdeki Devlet'e karşı sol bir görüşün alması gereken tavrı, halk kitlelerinin etkinliği ve payı artmış bir devlete karşı da aynen sürdüren bir yaklaşımı benimsemiştir. Günümüzdeki Devletin, hakları ve özgürlükleri gasbeden, mülkiyetine hiç birşeyin itimat edilemeyeceği, sakınılması gereken birşey olduğu sol bir yaklaşımla öne sürülebilir. Ama aynı devlette kitlelerin payı ve etkinliği arttığında, programda yer alan "halkiktidarı" gerçekleştiği oranda devletin temel işlevi değişmemekle beraber -farklı yaklaşımlar gerektireceği söylenebilir.

6) Faşizm eğilimlerinin kol gezdiği, kitlelerin üzerinde tehlikelerin dolaştığı, ekonomik gelişmenin, üretim güçlerinin engellerle karşılaştığı bir ortamda yaşıyoruz. Genel seçime bir yıldan az bir sürenin kaldığı şu günlerde, CHP açısından yapılabilecek en "devrimci" görev, 1977 seçimini kazanmaktır... Program, devrimcilik yarışına çıkıp keskin sloganlar getirmek yerine yaşanılan ortamın gerçekleriyle ve toparlayıcı olmak gereğiyle uyumlu bir olgunluğu, ağırbaşlılığı benimsediği için de, başarılıdır.

Bu yazı "Özgür İnsan Dergisi"nin bugün çıkan son sayısında yayınlanan İsmail Cem'in CHP programına ilişkin araştırmasının son bölümünden alınmıştır.

İsmail Cem

Bedelsiz

(Baştarafı 1. de)

rın başında, yurda kesin dönüş şartı ile getirdiği mali biryıl süre ile mülkiyetinden çıkarmama koşulu bulunmuyordu. Bu durum oto galerilerinin işlerini zorlaştırmış, otomobil fiyatları birden bire artmıştı. Fiyat artışlarının önüne geçmek ve işyerlerini tasfiye etmemek için İstanbul'da, Adana'da, İzmir'de bulunan galeri sahipleri Maliye Bakanlığına çeşitli kereler heyetler göndermişler, bu kayıtların kaldırılmasını istemişlerdir.

BİR AYDA FİYATLAR % 20 İLE 40 YÜKSELDİ

Oto galeri sahipleri, kararnamenin değiştirilmesinin zorunlu olduğunu, bu konuda çalışmalar yapıldığını, şu anda otomobil ithalatının neredeyse tamamen durduğunu böyle giderse fiyatların daha da çok artacağını söylemişlerdir. Şu anda fiyat artışlarının % 20 ile 40 arasında olduğunu bildiren galeri sahipleri, "Ford Consol" un fiyatı 185 bin liradan, 225 bin liraya çıkmıştır. Mercedes 230/6 nın fiatı da 225 bin liradan 290 bin liraya çıkmıştır" diyerek fiyat artışlarından örnekler vermişlerdir.

Almanya'da işçi olarak çalışan işçiler de bu kararın büyük haksızlıklar yarattığını bildirmişlerdir. İktisat Fakültesi Mezunları Cemiyetinden yapılan bir açıklamada da bu kararnamenin ömrünün uzun olmayacağı bildirilmiş ve "bedelsiz ithalat yoluyla yurda sokulan spor otomobiller için 1974 yılında 382 milyon lira, 1975 yılında da 672 milyon liralık döviz ödenmiştir. Bu işin ticaretini yapanlar bu kararın değiştirilmesi yolunda baskı yapacaklardır" denilmiştir.

Karamanlis: Horanın ilk seferinde halkı yatıştırdım. İkincisinde bu kadar hoşgörülü olamayız

NEW YORK-(ANKA)- Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, "MTA Sismik- I' in ilk seferinde halkı ben yatıştırdım, ikinci bir seferde bu kadar hoşgörülü olmayabiliriz" demiştir.

Ünlü Amerikan dergisi "Time", Yunanistan Başbakanı Karamanlis'i kapak yaptığı son sayısında, Yunan Başbakanı ile yapılmış bir röportaj yayınlamıştır.

"Karamanlis: İşin doğrusu, ilk günlerde çoğunluk intikam istiyordu, ancak ben bunu denetim altına almayı başardım.

"Yunanistan'ın 120,000 kişilik kara ordusunun Türkiye'nin 500,000 kişilik kara ordusu karşısında çok zayıf kalmasına rağmen, donanması doğudan gelebilecek her hangibir hareketle başa çıkabilecek güçtedir ve Birleşik Amerika'nın Türkiye'ye karşı uyguladığı ambargo süresince Phantom'larla ve diğer uçaklarla beslenen hava kuvvetleri muhtemelen Türk Hava Kuvvetlerinden daha güçlüdür. Bir askeri vetkili(sa.-dırıya kalkıştıkları takdirde Türkler neler olacağına şaşacaklardır.

Dünya Bankası

(Baştarafı 1. de)

meyi taahhüt etmektedir. Anlaşmada ayrıca TEK ücret tarifelerinin arttırılması halinde belediyelerin de ücret tarifelerini arttırmaları konusunda Dünya Bankasına Türk hükümeti söz vermiştir.

Dünya Bankası TEK'e bu krediyi ikinci enerji iletişim hatlarının dış finansmanında kullanılmak üzere vermektedir.

Ergenekon

(Baştarafı 1. de)

Ergenekon, Enar East Business dergisinin sorularını yanıtlarken, yabancı kaynaklara açık olan bir ülkenin yabancı sermayeye kapalı olmasının mümkün olamayacağını söylemiş ve "22 yıldır yabancı sermaye teşvik ediliyor. Yabancı sermayenin ekonomiye yararlı olması şartı ile yabancıların istedikleri sermayeyi getirmeleri mümkün." demiştir.

Pölisin döverek

(Baştarafı 1. de)

olan otopside öldürüldüğü iddia edilen öğrencinin Eskişehirli olup Adana Yay-Kur öğrencisi İsmail Gökhan Etken (20) olduğu savcılıkça açıklanmıştır. Önceki gece sabaha karşı intihara teşebbüs ettiği iddia edilerek bir sokakta koma halinde bulunup, iki polis tarafından Tıp Fakültesi Hastahanesine yatırılan ve daha sonra ölen öğrencinin yapılan otopsi de İsmail Gökhan Etken (20) adlı öğrenci olduğu saptanmıştır. Doktorlar ölen gencin intihar etmediği, dövülerek öldürüldüğü kanısında olduklarını söylemiştir. Savcılık otopsi hakkında herhangi bir açıklama yapmamıştır.

Emniyet Müdürü Vahdet Erdal otopsi neticesinin belli olunmasından sonra açıklama yapabileceğini söylemiştir.

TÖB-DER'İN AÇIKLAMASI

Öte yandan TÖB-DER Genel Merkezinden yapılan açıklamada, Diyarbakır Tıp Fakültesine faşistlerin saldırısından sonra olay yerine gelen polisin saldırıya uğrayanlardan Adana Yay-Kur öğrencisi İsmail Gökhan Etken'i gözaltına aldığı ve Etken'in polisde işkence sonucu öldüğü bildirilmiştir.

TÖB-DER Genel Merkezinin açıklamasında şöyle denilmiştir:

"22 Kasım günü MTTB'li öğrenciler TÖB-DER Diyarbakır şubesine saldırdılar. 23 Kasım günü de Diyarbakır Tıp Fakültesini işgal eden bu gericiler, ilerici öğrencilerin ve fakülte personelinin direnişi sonunda püskürtülmüş ve işgal kaldırılmıştır. Ancak bu kez polis saldırıya geçerek bir doktor ve işçinin ağır yaralanmasına neden olmuştur. Olay sonunda gözaltına alınan 36 kişiden 14'ü tutuklanmıştır.

Gözaltına alınanlara polisde yapılan insanlık dışı işkence sonucu 1 işçi komaya girmiş, İsmail Gökhan Etken' adlı Adana Yay-Kur öğrencisi de öldürülmüştür. Şu anda cesedi morgda bekletilen İsmail Etken için halkın cenaze töreni yapması ve bildiri dağıtması yasaklanmıştır."

Felaket

(Baştarafı 1. de)

gesinde karaborsacılığın her an başlayabileceğini öne sürmüştür. CHP Kurultayının ikinci gününde verilen aradan istifade ederek bir basın toplantısı düzenleyen Siirt Senatörü Süreyya Öner, Ağrı Milletvekili Rıza Polat ve Selahattin Babüroğlu bir basın toplantısı düzenleyerek deprem bölgesindeki incelemelerini anlatmışlardır. Komisyon üyeleri Merkez Bankasındaki deprem fonunun hükümetçe başka alanlara harcanması yüzünden deprem bölgesindeki felaketzedelerin daha güç duruma düştüklerini belirtmişler ve şöyle demişlerdir.

Türkiye'de deprem sürpriz değildir. Bu olay belirli zaman aralıklarıyla tekrarlanmaktadır. Önemli olan depremden önce tedbir alınmasıdır. Ancak bu yapılmamıştır halktan yana olmayan iktidarlar vatandaşın bu ıstırabını unutmaktadırlar. Türkiye'de Güney Doğu ve Doğu Anadolu'daki konutlar durduğu yerde yıkılacak yapıdadır.

Biz, deprem bölgesinde yaptığımız incelemeler sırasında Van ve Elazığ'da bulunan afet depolarının bomboş olduğunu, ayrıca buralardan sağlık ocaklarında sağlık memurunu bırakın, enjektörün dahi zor bulunduğunu gördük, deprem bölgesinde birinci gün yardımlar yapılabiliyordu ancak yine de gerekli organizasyon yoktu. Askerler dışında yardıma gelmiş olan görevliler boş dururken kadınlar elleriyle toprağı kazarak çocuklarını çıkartıyorlardı. Hükümeti oluşturan yaygaracı üyeler çok ses çıkarttıkları için bölgede görev yapan kamu görevlileri hangi bakanın emrini tutacaklarını şaşırtmışlardı. Deprem bölgesindeki yardım faaliyeti bir keşmekeş içinde sürmektedir. Benzin için kuyruklar oluşmuştur.

Bu durumun devam etmesi halinde bu bölgede kısa zamanda karaborsacılık başlayacaktır.

Merkez Bankasında bulunan deprem fonu, yani yılda 500 ila 600 milyon gelir sağlayan fon, gereğince kullanılmamıştır. Bu fon bütçenin açıklarını kapatmakta kullanılmıştır."

DİSK

(Baştarafı 1. de)

dikaların tüzükleri gereği DİSK üyesidirler. Bu itibarla, İşverenler, DİSK tarafından bildirilen kesintileri yerine getirmek zorundadırlar. Bunun aksi bir tutuma girildiği takdirde, 274 sayılı yasa uyarınca, kesmedikleri ödenti miktarı için, yasal faiziyle birlikte sorumlu olacaklardır.

Rafet İbrahimoğlu'nun sözcülüğünü üstlendiği işveren çevreleri bu yasal ve akdi uygulamaya ters tavır almakla, meseleyi çarpıtarak yansıtmakla nereye varacaklarını hesaplıyorlar?

Konfederasyonumuzun Ana tüzük maddesi olan DİSK Dayanışma Fonunun yasa dışı yollarda kullanılacağını söylerlerken kendilerini yargı organı yerine koymakta ve gerçekleri hasır altı etmeye çalışmaktadırlar.

Güçlenmesinden açıkça korku duydukları DİSK, Dayanışma Fonu ile bünyemizde yapılan grevleri desteklemeyi, veya DİSK'e karşı düşmanca bir tavır gösteren işverenlerin baskılarına karşı sendikal hak ve özgürlüklerini korumaya çalışan ve DİSK ilkeleri doğrultusunda davranan ve böylesi nedenlerle işten çıkartılan işçilere yardım yapılacağını baştan beri belirtmiştir.

İbrahimoğlu'nun sözcülüğünü yaptığı çevrelerin yasa dışı ve anti-demokratik kışkırtmalarına kapılan işverenler, bu durumda, yasadan ve Toplu Sözleşmeden doğacak sorumlulukların tüm sonuçlarını da peşinen kabul etmiş sayılacaklardır. Aksi tutumların Toplu Sözleşme görüşmelerine ve yasal diğer yollara mutlaka yansıyacağı asla unutulmamalıdır."

Tüm-Der

(Baştarafı 1. de)

maktadır. Devlet kuruluşlarının tam teşekküllü yazlık kamp yerleri, istekli olan felâketzedelere derhal tahsis edilmelidir. Örneğin, Turizm Bankası'nın iklim bakımından elverişli Marmaris tatil köyü rahatlıkla 600 kişiyi barındırabilir."

Yarımca

(Baştarafı 1. de)

liralık zam isteğine karşılık İşveren ilk yıl üç lira ikinci yıl üç lira üçüncü yıl yine üç lira olmak üzere toplam 9 lira zam verebileceğini, bundan fazlasını ödeyemeyeceğini kesinlikle bildirmiş ve sendika da kanunî hakkını kullanarak grev kararı almıştır. Çimse-İş Sendikasının bu durumda grev kararı almasını Seramik fabrikasında çalışan 1450 işçi olumlu karşılamıştır. Sendikanın 16 liralık zam teklifine karşılık İşverenin üç yıllık sözleşme üzerinde ısrarla durması ve bu süre için 9 lira saat ücreti vermek istemesi büyük tepkilere yol açmıştır.

Sosyalist Enternasyonali 13. Kongresi sona erdi

CENEVRE-(A. A.)-İsviçre'nin Cenevre kentinde toplanan Sosyalist Enternasyonal 13. kongresi bugün sona ermiştir.

Kongrede iki karar tasarısının onaylandığı belirtilmektedir. Bu tasarılarda uluslararası siyasal durum ile Latin Amerika 'daki siyasal durum üzerinde durulmuştur. Ayrıca Orta-Doğu'daki siyasal bunalıma bir çözüm bulunması yolunda da bir açıklamada bulunulmuştur.

Sosyalist Enternasyonal, Brezilya konusunda da insan haklarının, yasaların ve demokrasinin, yeniden sağlanmasını istemekte ve Amerika Birleşik Devletleri'nin, Brezilya askeri yönetimini Latin Amerika'da önemli bir rol oynayabilmesi için yıllardır silahlandırıp desteklediğini belirtmektedir.

Açıklamada "Orta-Doğu bölgesindeki bunalımın sürdürülmesi uluslararası alanda barışı tehlikeye düşürmekte ve doğu ile batı arasındaki yumuşama politikasını olumsuz yönde etkilemektedir" denilmiştir.

Tarım ilaçlarının halk sağlığını tehlikeye düşürdüğü öne sürüldü

GAZİANTEP-(A.A)-Ortadoğu Teknik Üniversitesi Gaziantep Kampusu yöneticileri tarafından düzenlenen "tarım ilâçları kullanılması" konulu seminer dün sona ermiştir.

(CENTO) üyesi ülkelerden bazı öğretim üyelerinin de katıldığı seminerde, "Akdeniz bölgesi ziraî ilâç tüketimi, bitkilerde kalıntılar, insan sağlığı yönünden bu kalıntıların önemi, ilâçların çevreye bulaşması" gibi konular ele alınmıştır.

CHP'nin tabanı

(Baştarafı 1. de)

tekleyecek bir kadronun gereksinmesi içindedir, 1977 seçimlerine giderken... Partiler artık salt liderin ağırlığıyla, yetenekleriyle yürütülüp, ayakta tutulacak, geliştirilecek bir olgu değildir, çağdaş partiler de, bir kadronun uyum içinde çalışmasıyla başarıya ulaşılabilir. Lider, ancak güç alacağı ekibiyle başarı merdivenini tırmandırabilir. Geride kalanlar salt ayak bağıdır, çünkü... Partilerde kadro danışma kuruludur. Kararların oluşturulup, atılımların saptandığı kuruldur. Bu kurulun, çağdaş anlayış açısından olaylara bakış ve çözüm yolu aramada uyum içinde olması o nedenle kaçınılmazdır.

CHP, 1977 seçimlerinin tek iktidar adayıdır. İktidar merdivenleri ise, ancak lidere her alanda destek olabilecek, ayak uydurabilecek bir kadroyla sağlanabilir.

Kurultay, CHP'nin tabanını sergiledi bir bakıma. Tabanın artık eski taban olmadığı görüldü, bu sergide. Delegeler arasında, 1960 sonrasının kuşağı çokluktaydı. 1965'lerden sonra, öğrenim gençliği kesiminde halkın muhalefetinin bayraktarlığını yapan bir çok genç, delegeler arasındaydı. Bunlar, o dönemlerde meydanlarda, miting ve toplantılarda, köylerde sömürü çarklarına karşı çıkarak, halkın geri bırakılmışlığının nedenlerini bağıran, soygun düzeninin yıkılmasını isteyen gençlerdi. Kurultay'ın ilk günü, bu gençlerin heyecanlarından bir şey yitirmedikleri görüldü. Gerileme bir yana, daha kararlı, daha oturmuş, daha bilinçli ve ağırbaşlı görünmekteydiler. CHP için olumlu, umut artırıcı bir gelişmenin göstergesiydi, tabanın temsilcileri olan delegeler, Çağımızın gelişme ve oluşumlarını yakından izleyen, denelerden geçerek, olaylardan ders alan tabanın arayış içinde olması doğaldır. CHP bir yanda, iktidara doğru yürürken bir yandan da, kendini yenileme çabasındadır. Kurultay salonunun duvarını boydan boya kaplayan, "emek en yüce değerdir" sözleri, CHP'nin nasıl bir değişim içinde olduğunu göstermektedir. Bir başka deyişle, halk muhalefetinin en büyük gücü olduğunun göstergesidir, salonu süsleyen bu sözler....

CHP, Ecevit-İnönü kavgasından sonra, en hareketli Kurultayını yaşamaktadır. Bu bir bakıma, demokrasi mücadelesi veren CHP'nin kendi içinde de sandıksal demokrasiyi diri tuttuğunun somut örneğidir. Yönetime gelmek için kavga veren iki ayrı kadro ve üç Genel Sekreter adayı bulunmaktadır. Ancak CHP liderinin de, MC karşısında direnmekte olan, halkın da beklediği, "yenilen", "yenen kavgası" nın gruplararası mücadelenin Kurultayda noktalanmasıdır.

Halk Kurultay sonrasında uyum içinde ve halkın kurtuluşu için çabalayacak iktidar adayı CHP'nin birliğini beklemektedir.

Kurultayda, parti içi iktidar uğruna mücadele edenlerin bu doğrultu ve görüşte olmaları ise CHP ve iktidarını bekleyenler için ayrı bir olumlu gelişmenin göstergesidir...

İbrahimoğlu

(Baştarafı 1. de)

kaya veya sendikanın bağlı bulunduğu federasyona ödenmesi gerekli dayanışma aidatını... sendikaya göndermeye mecburdur."

İşçilerin kesintiye tepki gösterdikleri iddiası da işverenlerin kendilerinden menkul soyut bir iddiadır. 274 sayılı yasa, aidat tesbitinde işçilerin istek ve tercihlerini zaten garantiye almıştır. 23. maddenin bu yetkiyi Merkez Genel Kuruluna bırakmış olması, demokratik bir karar çıkmasını sağlamak içindir. Üyelerin istekleri sermaye sınıfının diliyle değil, sendika Genel Kurulunun iradesiyle belirlenir. İşte, Rafet İbrahimoğlu, bu iradeye de müdahale etmek istemiştir. Oysa, 274 sayılı yasanın 17. maddesiyle, bu tür müdahaleler de yasaklanmıştır.

Yani, işveren tarafın aidat ödemeye ilişkin bu yeni girişimi, ilginç bir "kanunsuzluk" örneğidir. İbrahimoğlu ne derse desin, işverenler ödemeyi yapmakla yükümlüdürler. Ödememekte direnilirse, tahsilatın nasıl yapılacağı 13. maddenin 2. bend, 3. fıkrasında gösterilmiştir. Onun için, burada asıl sorun aidatın ödenip ödenmeyeceği sorunu değildir. DİSK Genel Kurulunca saptanan aidat elbette alınacaktır. Ama, asıl dikkati çeken nokta, böylesine bir rahatlıkla, yasalara karşı gelebilmiş olmaktır. Bakalım, bu karşı gelmenin hesabı sorulacak mıdır ?

Yine 23. maddenin 2. bend, 2. fıkrası uyarınca, "sendikanın üyesi bulunduğu federasyon ve konfederasyon tüzüğü" dikkate alınarak "sendikaca üst kuruluşa verilmesi gerekli aidat üst kurulun talebi üzerine işveren tarafından kesilip ilgili konfederasyona yollanacaktır.

İşte, Rafet İbrahimoğlu, bu yasal zorunluğa uymayacaklarını açıklamış oluyor. İbrahimoğlu, DİSK'in tüzüğü uyarınca işverenlerden kesilmesi istenen dayanışma aidatının yasal bir kaynağı bulunmadığını söylüyor. Ayrıca da, işçilerin bu kesintiye karşı çıktıklarını ileri sürüyor. Oysa, yasal durum yukarıda belirttiğimiz gibi, açık ve kesindir. 274 sayılı yasa aidat bakımından sendikaları derneklerden farklı tutmuş ve aidat türüyle miktarını genel kurulların takdirine bırakmıştır. Bu bakımdan, işverenlerin, sendika veya konfederasyon çerçevesinde kendilerinden istenen aidatı tartışabilme imkânları yoktur.

1976'da

(Baştarafı 1. de,

sinde şöyle denilmektedir:

"27-28 Temmuzda Çin'de meydana gelen depremde 100,000'den fazla kişinin öldüğü hesaba katılırsa, 1976 yılını 1923'ten beri depremler bakımından en ağır kayıpların verildiği yıl olarak kabul etmek gerekecektir. 1 Eylül 1923'te Tokyo bölgesinde meydana gelen depremde 143,000 kişi ölmüştü."

Aynı kuruluşun incelemesine göre, 1976 yılında "önemli" elli deprem saptanmıştır. Bir depremin "önemli sayılması için can ve mal kaybına yol açması ve Richter ölçeğinde 6,5 ya da daha fazla şiddette olması gerekmektedir. Bu elli depremden 12'si 7 ve 7,9 derece, 3'ü de 8 ya da daha fazladır.

TEŞEKKÜR

Kızımız Dilşad Selcen'in dünyaya gelişinde yakın alâkalarını esirgemeyen Sosyal Sigortalar Kurumu Samatya Hastanesi doktorlarından

Jinokolğ Operatör
SAYIN DR. NEFİ DEMİRCİ

başta olmak üzere Asistan Doktor CEVAT GÜNALP'e ebe HANİFE ŞAH'a, ebe HANİFE AYNUR ve Doğum Servisinin bütün kıymetli doktor, hemşire ve diğer personeline en içten teşekkürü bir borç biliriz.

ÖZER AİLESİ

ORDU, TRABZON'U ZORLADI

1-0 biten maçta liderin golünü Necmi kaydetti

HAKEMLER: Talat Tokat, Yalçın Baydar, Orhan Tarkan.
TRABZONSPOR: Şenol - Turgay, Necati, Kadir, Cemil-Bekir, A. Yavuz, Hüseyin (M. Cemil) - Ali Kemal, Necmi, Ahmet.
ORDUSPOR: Ahmet -Uğur, Güven, Salih, Erol - Turgay, Tuna, Üstün - Orhan, Cihan, Arif.

MEHMET TAN Bildiriyor

TRABZON- Lider Trabzonspor, Orduspor karşısında 1-0'lık galibiyete zor ulaştı.

Şayet lider maçın başında Necmi'nin ayağından bir gol kazanmasaydı, Orduspor'a puan kaptırırdı. Defansta başarılı olan Orduspor, kontra ataklarla Trabzonspor kalesinde gol aradı ama bulamadı.

Oyunun 4. dakikasında Ali Kemal sağdan daldı, attığı şutta direkten dönen topu Necmi Orduspor filelerine yolladı.

İlk yarıda durgun oynayan Trabzonspor, ikinci yarıda, Necmi, Hüseyin, Ali Kemal ve Ahmet'in fırsatları değerlendirememesi yüzünden başka gol atamadı ve, maçı 1-0 kazandı.

Mehmet'in Beşiktaş'a kazandırdığı gol Göztepe kalesine girerken görülüyor. (Fotoğraf THA-Esat Yılmaer)

Beşiktaş gole doymuyor

Göztepe'ye golleri Hayri, Şaban ve Mehmet attı

HAKEMLER: Yılgör Öktem, Yaşar Marmara, Yaşar Yılmazoğlu.
BEŞİKTAŞ: Rasim-Mustafa, Ali, İsmail, Mithat-Tuncay, Hayri, Kemal-Reşit, Mehmet, Şaban.
GÖZTEPE: Güngör-İsmail, (Tonju), Okyay, Özer, İbrahim-Bülent (Mehmet), Kenan, Ali-Ali Rıza, Barış F. Mehmet.

CUMHUR CİNPOLAT

Beşiktaş, bu hafta da Göztepe'yi gole boğdu: 3-0

Siyah beyazlı takım, Reşit ve Şaban'ın yıpratıcı, orta sahada Hayri'nin, defansta da Mithat ile Mustafa'nın akıllı, oyunu ile kendisini gösterdi. Beşiktaş, başarılı olduğu maçta, golü de buldu ve lider Trabzonspor'un takipçiliğinden vazgeçmeyeceğini gösterdi. Göztepe ise, telaşlı ve ne yaptığını bilmez haldeydi.

Beşiktaş, 5. dakikada 1-0 öne geçti. Şaban'ın ortaladığı topu Hayri sert şutla Göztepe ağlarına gönderiverdi.

9. dakikada Mithat'ın soldan kaçırdığı Kemal'in ortaladığı topu Şaban, kaleci Güngör'ün mücahalesine rağmen filelere taktı.

İlk yarıyı 2-0 galip bitiren Beşiktaş, 60. dakikada az gollü haftanın en farklı skorunu ilan eden golü kazandı. Reşit çalımlarla sağdan Göztepe kalesine sokularak, topu Hayri şutladı. Kalecinin çeldiği topa yetişen Mehmet skoru 3-0 yapan golü attı.

Fenerbahçe, Bursa'dan bir puan getiriyor: 0-0

HAKEMLER: Fehmi Pazarcı, Oğuz Özden, Yalçın Gürgün.
BURSASPOR: Osman-Kemal, Kasım, İhsan, Samih (Çeki), Sinan, Sedat III, Feridun II-Tacettin, Sedat II (Hayrettin), Bünyamin.
FENERBAHÇE: Adil-Sabahattin, Yenal, Emin, Alpaslan - Ender, Aydın (Önder), Zafer-Engin, Osman, Cemil.

EMEL ÖZLÜ Bildiriyor:

BURSA - Fenerbahçe, Bursa deplasmanında Bursaspor'dan golsüz beraberlikle bir puan almayı başardı.

Karşılıklı akınlarla geçen maçın en önemli gol pozisyonundan Bursaspor yararlanamadı, 48. dakikada Sedat 2'nin vole şutunda top direği sıyırarak auta gitti. Oyunun geri kalan kısmında iki takım da orta saha mücadelesi yapıp, top çevirince karşılaşma 0-0 sona erdi.

DİĞER MAÇLAR

ALTAY: 0 BOLU: 0

İZMİR- Altay ve Boluspor takımları karşılıklı akınlarla geçen maçta gol atamayarak 0-0 berabere kaldılar.

MERSİN İDMANYURDU: 1 ZUNGULDAKSPOR: 0

MERSİN- Giderek forma giren Mersin İdmanyurdu, kendi sahasında Zonguldakspor'u 1-0 yenerken maçın tek golünü 60. dakikada Müjdat kaydetti.

ADANA DEMİRSPOR: 0 GİRESUNSPOR: 0

ADANA - Ligin en alt sırasında bulunan Adana Demirspor, kendi sahasında Giresunspor'a bir puan kaptırdı: 0-0.

SAMSUN: 0 ADANA: 0

SAMSUN- Bu sezon başarısız sonuçlar alan Adanaspor, deplasmanda Samsunspor'dan golsüz beraberlikle bir puan almayı başardı.

İKİNCİ TÜRKİYE LİGİ

Sarıyer, liderliği Diyarbakır'da bıraktı

ÖZCAN BOLKOL bildiriyor:

DİYARBAKIR-Sarıyer, iki haftadır oturduğu liderlik koltuğunu, deplasmanda 1-0 yenildiği Diyarbakırspor'a bıraktı.

İki takımında güzel futbol ortaya koydukları maçın tek golünü 37. dakikada Vehbi attı. Bu golle Diyarbakırspor beyaz grup liderliğine yeniden yükseldi.

Beykoz, Sivas'ta 1-0 galip

TURAN UNUTMAZ bildiriyor:

SİVAS-Beykoz, rakip sahada Sivasspor'u 1-0 yenerek şampiyonluk yarışı yapan takımlar arasına katıldı. Beykoz'u galip getiren golü 81. dakikada Günay kaydetti.

Vefa Konya İdmanyurdunu 2-1 yendi

Vefa, ikinci yarıdaki güzel oyunu sonunda Konya İdmanyurdu'nu 2-1 mağlup etti.

İlk yarısı golsüz biten maçın ikinci yarısında iki takımda güzel oynamaya başladılar. Vefa, 67. dakikada Oktay'ın, 68. dakikada da Serdar'ın golleri ile 2-0 öne geçti. Konya İdmanyurdu 75. dakikada İbrahim'in penaltı golü ile maçın sonucunu belirledi: 2-1.

DİĞER MAÇLAR

Ankaragücü: 3 Isparta: 0
Aydın: 0 Altınordu: 2
Rizespor: 1 Çorumspor: 0
Elazığ: 1 Ankara D. Spor: 0
Gençlerbirliği: 4 Manisa: 0
Karabük: 2 Bandırma: 0
Konya: 0 Kırıkkale: 0
Gaziantep: 0 Antalya: 0
Eskişehir D. Spor: 0 Malatya: 0
Kocaelispor: 0 Balıkesir: 0
Kayserispor: 2 Denizlispor: 0
Tirespor: 3 Sakaryaspor: 1

3. TÜRKİYE LİGİ

Ödemiş: 3 Petrol Ofis: 0
Düzcespor: 1 Kütahya: 0
Urfa: 3 Tarsus İ. Yurdu: 0
Konya Ereğli: 2 Çanakkale: 0
Uşakspor: 3 Yeşilova: 0
Hatayspor: 0 Amasyaspor: 0
Erzurum: 1 Tokatspor: 2
Ceyhan: 0 Sebat Gençlik: 0
Erzincan: 1 Nevşehir: 0

VOLEYBOL

Kurtuluş: 3 Altınyurt: 1
Galatasaray: 0 Eczacıbaşı: 3
B. Boronkay: 3 İETT: 1

BASKETBOL

Olaylı maçta F.Bahçe Tofaş'ı 74-70 yendi

CELÂL BEKTAŞ

Fenerbahçe, olaylı maçta TOFAŞ SAS'ı 74-70 yendi. İlk yarıyı 46-35 önde bitiren TOFAŞ, ikinci yarıda üstünlüğü Fenerbahçe'ye kaptırdı. Oyun giderek sertleşti. TOFAŞlıların Ferhan'ı kasten düşürmeleri olaylara neden oldu. Fenerbahçeli ve TOFAŞ'lı basketbolcuların olayları yumruklaşmaya kadar götürdükleri görüldü. Sonuçta olaylı maçı Fenerbahçe, 74-70 kazandı.

DSİ: 77 KOLEJ: 43

ANKARA-İddialı DSİ. Spor, Koleji 77-43 yenerken zorluk çekmedi.

İKİNCİ LİG
Ziraat: 62 -Kurtuluş: 68
Mülkiye: 64 -Adana D. Spor: 64
Altay: 57 -Şişli: 74
Altınordu: 58 -Taçspor: 69.

FİRUZAN TEKİL: «FUTBOLCUYA SPOR KAREKTERİ VERMEK GEREK»

FAİK GÜRSES(THA)-Gençlik ve Spor Bakanı Ali Şevki Erek tarafından Futbol Federasyonluğu Başkanlığına getirilen Firuzan Tekil "Türk futbolunu önce oyun karakterinden alıp, spor karakterine layık bir yere getirmek lazım" demiştir.

Firuzan Tekil bu iki konunun birleşmesi halinde başarıya ulaşma imkanı doğacağını belirterek atletizmin yanı sıra futbol ile de uğraştığını ifade etmiş ve şunları söylemiştir:

"Herşey birlik ve beraberlik içinde olur. Bende yakın bir zaman içinde Futbol Federasyonu üyelerini tesbit ettikten sonra çalışma yönümüzü tayin edeceğim.

Tekil, futbolumuzda bir boşluk olduğuna da değinmiş ve "Kondüsyon ve fizik meselesi artık kendini iyice hissettirme durumuna gelmiştir. Bunu takımlarda da uygulama yoluna gidersek daha başarılı olacağı fikrindeyim. Benim şahsi görüşüm, Türk futbolcusunda bu boşluğun yer almasıdır, demiştir.

Politika Basın Yayın A. Ş. adına sahibi: ERCAN ARIKLI
Genel Yayın Müdürü: İsmail CEM

Politika

Müessese Müdürü: Cumhur ÇİNPOLAT Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi: Ahmet KAHRAMAN

kurultayın CHP için önemli aşama olacağını söyleyen:

Ecevit «Parti içi sorunlar demokratik uygulamalarla çözümlenecek»

ANKARA-(ANKA)-CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit "Parti içi sorunları demokratik kurallara uyarak sabır da göstererek aşama aşama çözeceğimize inanıyorum, bu Kurultay önemli bir aşama olacaktır. Bazı pürüzler kalabilir. Onları da yakın gelecekte giderebileceğimize inanıyorum" demiştir. Ecevit, Milliyetçi Cephe Hükümeti içindeki dayanışmanın da çok zayıfladığını söylemiştir.

Haftalık Yankı dergisine özel bir demeç veren CHP Genel Başkanı çeşitli soruları yanıtlamış ve değişik konulardaki görüşlerini açıklamıştır.

Ecevit parti içinde Genel Başkanlık ve Genel Sekreterlik görevleri hakkındaki fikirlerini şöyle belirtmiştir:

"Genel Başkan parti içi olayların dışında veya üstünde kalmış gibi bir tavır alırsa, bu parti içi huzursuzluğu gidermiyor. Gerçi Genel Başkan'ın kendi kişiliğini koruması için örgüt çalışmalarının dışında kalmasını düşünenler olabilir. Bu, İnönü gibi, her türlü parti mevkiinin üstünde bir yeri olan bir kimse için de doğal olabilirdi. Ama bana göre bir parti başkanı partisinin yönetiminden sorumlu olmalı. Bunda etkin olmalı. Kişiliği yıpranmasın diye belli görevlerden ve sorumluluklardan kaçınamaz. Önemli olan kendi kişiliğini yıpratmayacak, partiye de zarar vermeyecek biçimde o görev ve sorumlulukları yerine getirmesidir. Ben de sorumluluklarla ilenmekten kaçınmıyorum."

Ecevit 1977 yılına girerken MC Hükümeti içindeki dayanışmanın sürdürülmesi olasılığını nasıl görüyorsunuz şeklindeki soruyu şöyle cevaplandırmıştır:

"Çok zayıflamış görüyorum. Demirel milliyetçilik ilkesini istismar ederek sağdaki partileri kendi partisi etrafında toplayıp, onları hükümet içine alıp ya da dışarda bırakıp tabanlarını kendisine kaydırmak istiyordu. Artık, öteki partiler bu niyeti görmüş olmalıdır. Sakıncalarını kendi üzerlerinde duymuş olmalılar. MC adı verilen cephenin çözülmekte olduğunu Demirel de görüyor. Senato grubunda yaptığı konuşmada sun'i milliyetçilik konuşmasıyla bunu önlemeye çalışıyor. Kanımca bu çaba başarısız kalacak."

CHP Genel Başkanı Parti Meclisi ve Merkez Yönetim Kurulu'nun kaldırılarak Genel Yönetim Kurulu sistemine geçilmesi ile ilgili olarak da şunları söylemiştir:

"Parti meclisi ve Merkez Yönetim Kurulu ikiliği kaldırılarak Genel Yönetim Kurulu sistemine geçilmesi de Genel Başkanın örgüt çalışmalarında etkinliğinin artması anlamına gelmektedir. Çünkü Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkan başkanlığında çalışacaktır. Parti meclisinin kalkmasının tek nedeni de budur. Yoksa, parti meclisinin CHP'ye ve siyasal yaşamımıza, her zaman, hele çetin dönemlerde büyük katkısı olmuştur. Parti içi sorunları demokratik kurallara uyarak sabır da göstererek aşama aşama çözebileceğimize inanıyorum. Bu Kurultay önemli bir aşama olacak. Bazı pürüzler kalabilir, onları da yakın gelecekte giderebileceğimize inanıyorum."

Bülent Ecevit MSP ile CHP arasında 1977 seçimlerinden önce bir işbirliği yapmaları konusundaki soruya da şu cevabı vermiştir:

"Hükümet işbaşında iken tahminde bulunmam doğru olmaz. Ama bir seçim hükümeti söz konusu olduğunda kurulmasına her türlü katkıda bulunabiliriz. Uzun dönemli iktidar hükümetinin kurulmasında güçlükler olabilir, fakat öyle bir hükümet için zaten vakit kalmamıştır."

CHP Genel Başkanı mobilya komisyonunun başkanını seçerek çalışmaya başlaması konusunda da görüşlerini şöyle bildirmiştir:

"Parlamentonun denetleme görevini de yapabilmesi gerekir. Sadece yasa çıkarma görevini yapması bir ülkede, parlamenter demokrasinin bulunduğunu kanıtlamaya yetmez. Demokratik olmayan ülkelerin çoğunda da parlamento vardır. Yasama görevini yerine getirir. Demokrasilerin özelliği, bu parlamentoların etkin denetleme de yapabilmeleridir. Uygulamada bu işlemiyorsa demokraside önemli bir aksaklık var demektir. Bu aksaklığı gidermek, soruşturmaların seçime etkisinden daha önemlidir. Kanımca, AP'nin günahlarını paylaşarak seçimlere gitmek istemeyecek bütün partiler soruşturmalar konusunda objektif değerlendirmelerini yaparak bir davranış izleyeceklerdir."

Bülent Ecevit parti içi olaylar karşısında neden daha kesin bir tavır takınmıyorsunuz? şeklindeki soruya da şu karşılığı vermiştir:

"Bir ölçünün ötesinde kesin tavır takınmayışımın nedeni parti içinde demokrasinin gerçekleşmiş olmasıdır. Kendi demokrasi anlayışımın ve doğamın elverdiği ölçüde tavır takınıyorum. Yaz başında bazı gelişmeleri tedirginlik verici ölçüde gördüğümde uyarı ve çağrılarda bulundum. Ben sorunlara kişiler değil, düzen açısından bakarım. Huzursuzluklara çözüm, bence daha çok partimin iç düzeninde değişikliklerle bulunur iddialarına dayanıyordu. Bunların da çözümünü yeni tüzükte getiriyoruz. Örneğin üye yazımlarının gerçeğe uymadığı üzerinde kuşku vardı. Bunları ortadan kaldırıcı bir yazım sistemi kuruyoruz."

Ecevit-Kurultayda en büyük denge unsuru

KURULTAYDA OY BİRLİĞİ !...

Türk-İş'e bağlı Haber-İş'in toplam 47 üyesi var

Yeni Haber-İş sözleşme yetkisinin 47 üyeli sendikaya verilmesini kınadı

DİSK'e bağlı Türkiye Yeni Haber-İş Sendikası üyesi İstanbul PTT Fabrika Müdürlüğü ve Telefon Başmüdürlüğü işçileri sendika yöneticileri ile birlikte bir salon toplantısı yaparak, işkolu toplu sözleşme yetkisinin Türk-İş'e bağlı 47 üyeli Haber-İş Sendikasına verilmesini kınamışlardır. Bu uygulamanın işçi sınıfına ve emekçi halka karşı girişilen baskı ve saldırıların bir parçası olduğunu belirten işçiler, basın ve TRT yoluyla, aracılığıyla kamuoyuna bir açıklamada bulunmuşlardır.

Açıklamada, işbaşına geldiği günden beri PTT işçilerini bölme amacıyla hareket eden MC iktidarının, işbirliği halinde olduğu Türk-İş yöneticileri ile birlikte 1975 Ağustos ayında Haber-İş sendikasını canlandırdığı belirtilmektedir. İşçiler MC iktidarının kendi denetimi altında tuttuğu PTT yöneticileri vasıtasıyla, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varamaması üzerine, 850 işçinin greve gittiğinin hatırlatıldığı açıklamada, Haber-İş'e geçerlerse toplu sözleşmelerinin imzalanacağı vaadiyle grevlerinin kırılmak istendiğini de öne sürmüşlerdir.

Daha sonraki komando saldırılarına, Bakanlar Kurulu kararıyla grevin 90 gün ertelenmesine karşın, bir tek PTT işçisinin bile yeni Haber-İş Sendikasından ayrılmadığını ve sonunda PTT yetkililerinin sendikalarıyla toplu sözleşme imzalamak zorunda kaldıklarını belirten işçiler, MC iktidarını, PTT işçilerinin birliğini bozmaya çalışmakla suçlayarak, şunları söylemişlerdir:

"Bütün bunlara rağmen PTT işçilerini bölemeyen, MC iktidarı işkolu toplu sözleşme yetkisini 47 üyeli, Türk-İş üyesi sarı Haber-İş Sendikasına vererek PTT işçilerinin birliğini bozacağını sanmıştır. Sahte ve kanuna aykırı bir şekilde Haber-İş Sendikasınca düzenlenen belgeler Çalışma Bakanlığı tarafından geçerlik kabul edilerek İşkolu Toplu Sözleşme yetkisi kendilerine verilmiştir. Yargıtay da bu kararı Sendikamızın itirazını incelemeden onaylamıştır.

TRT Genel Müdürlüğü, koltuğunu yasalara aykırı bir şekilde işgal eden Şaban Karataş yönetimi, bu haberi, PTT ve TRT işçilerinin birliğini bozmak için birkaç defa anons ettirmiştir. Bunun yanı sıra Türk-İş yöneticileri basına demeç vererek İstanbul PTT işçileri ile diğer PTT işçilerinin DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikasından ayrılarak kendilerine üye oldukları yalanını söylemektedirler."

Ülkücü öğretmenin hazırladığı albüm

Manisa'da ülkücü öğretmenler propaganda albümü hazırlıyor

MANİSA-(POLİTİKA)-Erdal Orhan - Manisa'da Şehitler Ortaokulunda öğrencilerin sınıf albümlerinde Atatürk tarafından söylendiği ileri sürülen "Şurası unutulmamalıdır ki, Türk aleminin en büyük düşmanı komünistliktir. Her görüldüğü yerde ezilmelidir" sözü yazılmıştır.

Şehitler Ortaokulu öğretmenlerinden Selim Derin tarafından hazırlanan sınıf albümleri öğrencilere zorla parayla satılmak istenmiştir. Buna karşı direnen öğrencilerin "Komünistlik"le suçlandığı Şehitler Ortaokulundaki uygulamaların geçen öğretim yılından beri sürdürüldüğü ve geçen yıl okul müdürü Enver Tokdemir'in ülkücü öğretmenlerin bu tür girişimlerine göz yumduğu öğrenilmiştir.

KURULTAY' NOTLARI

Ayşenur UYANIK

OYLAMA MESELESİ

Kurultayın birinci gününün sonunda tek konu Ecevit'in konuşmasıydı. Ecevit, kimine göre yan tutmadan taraflı konuşmuştu, kimine göre gerçekçi bir tutumla hizipler üstü kalmış ve böylece parti iyi demokrasiye işlerlik kazandırmıştı.

Kurultayın ilk gününden sonra gece delege kulislerinde üzerinde tartışılan bir başka konu da Kurultay Başkanlığıydı. Merkez muhaliflerine göre, Kurultay Başkanlığı seçimi açık oylama yerine kapalı oylamayla yapılsaydı, durum başka olurdu. Ancak muhalefet yine de iyimser görünmekteydi "Kurultay Başkanlığı seçimi önemli değil, biz Merkez Yönetim Kurulu seçimlerini kazanacağız" diyorlar.

Kulislerde dolaştığımızda pek çok delegeden "kişi olarak Atalay'a sempati duyduğu için "oy verdiği biçiminde sözler duyduk. Ancak ne olursa olsun merkezciler ve özellikle Ali Topuz Kurultaya iyi hazırlanmıştı. Topuz ekibi iyi düzenleyici olmanın ilk ürününü Kurultay Başkanlığı seçiminde aldı.

Kurultayın ilk günü-nün akşamında, Kurultay öncesinin kulisleri yoğunluk kazandı. Delegasyonlar Ankara'nın büyük otellerinde toplanmışlar Ecevit'in konuşmasını, listeleri ve seçimleri tartışıyorlardı.

OTELDE KAVGA

İstanbul Delegasyonu Kurultayın yapıldığı Atatürk Spor Salonunun yakınındaki Stad Oteli'nde toplanmıştı. İstanbul delegasyonunun kendi içinde tartışacak fazla birşeyi yoktu. Çünkü Kurultay Başkanlığı seçiminde Şükrü Haşhaş'ın dışında tüm delegeler merkezcilerin adayı Atalay'a oy vermişti. İstanbullu delegeler o nedenle daha çok eğlenerek geceyi geçirdiler. Özellikle, olaylı geçen CHP Gençlik Kolları Kurultayının Başkanı Şemsettin Şen çevresindekilere yüksek sesle demokratik sol felsefesini anlatıyordu

İstanbul delegeleri Stad Otelinin lobisinde otururlarken, CHP İstanbul Milletvekili Vahit Çalın birkaç kişiyle birlikte geldi. Vahit Çalın merkezcilere karşıydı. Kurultay Başkanlığı seçiminde, muhalefetin adayı Ertuğrul Günay için oyunu kullanmıştı. Çalın, CHP'li bir yakını için Kurultaya giriş davetiyesi istiyordu. Beyoğlu İlçe Gençlik Kolu Başkanı kendisine davetiye olmadığını söyledi. Bu arada merkezci delegeler Çalın karşılık verince tartışma başladı. Tartışma az sonra kavgaya dönüştü.

İZMİR DELEGASYONU

İzmir delegasyonu da Maltepe'deki Anıt Otel'de kalıyordu. Delegeler ve İzmirli Milletvekilleri otelin giriş katındaki salonda toplanmışlardı. İzmir İl Başkanı Ekrem Bulgun'un başkanlığında yürütülen toplantı oldukça ciddi geçti.

Toplantı İzmir delegasyonunun bir görüş saptaması amacıyla yapılıyordu. Delegeler görüşlerinde serbest mi bırakılacaktı, yoksa belli bir listeye ağırlık konulacak mıydı? Görüşler daha çok şu konuda birleşiyordu:

"İzmir'den Merkez Yönetim Kuruluna iki üye vermeliyiz" bu görüş belirlendikten sonra iş hangi grubun İzmir'den iki kişiyi listesine alacağına geliyordu. Ancak yine de pek çok delege seçimlerde serbest bırakılmaktan yanaydı. Oy kullanmak için gizli hücreye girildikten sonra herkesin inancı doğrultusunda hareket edeceği, siyasal namusun, mücadele inancının da bunu gerektirdiği belirtiliyordu.

Toplantıda CHP İzmir Milletvekillerinin hemen tümü bulunuyordu.

Milletvekillerinden Alev Coşkun, Kemal Önder ve Süleyman Genç konuştular. Alev Coşkun, Ecevit'in Kurultayı açış konuşmasını yorumlayarak Genel Başkanın hizipçiliğe karşı olduğunu söylüyordu. Buna karşılık bazı delegeler ise genel başkanın 'bir kavganız varsa burada yapın' sözüne işaret ederek konuşmanın bir tek listenin benimsenmesi yolunda olmadığını belirtiyorlardı.

Süleyman Genç ile Kemal Önder ise herkesin siyasal inancı doğrultusunda oy kullanması gerektiğini söylüyorlardı.

Süleyman Genç, "burada alınacak hiçbir karar, beni inancıma aykırı düşen, görev yapacağına inanmadığım kişilere oy vermeye zorlayamaz. Böyle bir karar hem benim için, hem tüm delegeler için geçersiz olur" diyordu.

BAYKAL'IN KARARGÂHI

Muhalefeti oluşturan Deniz Baykal ve ekibinin karargâhı Kızılay semtindeki apartman Dairesi Kurultayın ilk gecesi tıklım tıklım doluydu. Kalabalık bir önceki güne oranla iki misli fazlaydı. Delegeler daireyi, ayakta duracak yer kalmamacasına doldurmuşlar, bir aşağı kata kadar merdivenleri doldurmuştu. Baykal çalışmalarını başka yerde sürdürüyordu. Onun yerine Erol Çevikçe ile Önder Sav delegelerle koşuşuyordu. Koşuşturma ve içerdeki kalabalık yüzünden ter içinde kalan Çevikçe tüm yorgunluğa rağmen mutlu ve iyimser görünüyordu. Baykal grubu, kurultay başkanlığı seçimini kaybetmeleri-nin Merkez Yönetim Kurulu seçimlerini de kaybedecekleri anlamına gelmediğini söylüyorlardı.

GENEL MERKEZ

Genel Merkez oldukça sakindi Kurultayın ilk akşamında-Genel Sekreter Orhan Eyüboğlu, Yardımcısı Ali Topuz çalışıyorlardı. Tüzük ve program komisyonları da çalışmak üzere toplanmıştı. Bir ara Genel Başkan Bülent Ecevit Genel Merkeze uğradı. Ecevit önce Genel Merkez binasının girişindeki tanıtma koluna giderek çalışmalarını sürdüren gönüllü hanımlara iyi akşamlar diledi. Tanıtma kolundaki gönüllü hanımlar Ecevit'e Kurultay sigarasından ikramettiler.

BAYKAL MC DÖNEMİNDE KIBRIS'TA VERİLEN ŞEHİT KADAR GENÇ ÖLDÜRÜLDÜ

(Baştarafı 1. de)

lantıya çağırılmıştır. Bülent Ecevit'in başkanlık ettiği il başkanları toplantısında tüzük değişiklikleri görüşülmüştür.

Bu arada toplanan tüzük komisyonunda ise değişiklik önergeleri tartışılmış ve Grup Başkanvekillerinin yeni tüzüğe göre kurulması öngörülen Genel Yönetim Kuruluna katılmaları ancak örgüte ilişkin kararlarda oy hakkına sahip olmamaları ilkesi benimsenmiştir. İlk hazırlanan tüzük ön tasarısında Grup Başkanvekillerine her konuda oy hakkı tanınmaktaydı. Komisyonun yaptığı değişiklik Kurultayda görüşülerek oylandıktan sonra son şeklini alacaktır.

KIRIKOĞLU KONUŞUYOR

Bu arada söz alan eski Genel Sekreterlerden Kâmil Kırıkoğlu, geçen dönemde başarılı bir çalışma yapılmadığını söylemiştir. Kırıkoğlu, örgüt çalışmalarında ve seçimlerinde gölgeli işlemlere rastlandığını, itiraz yollarını kapanınca parti içi olayların kulislere, basına yansıdığını, birlik ve beraberliği bozma suçlamalarının gün-lük sorunlar haline geldiğini belirterek, bunlara demokratik yoldan son verilmesini istemiştir.

Kâmil Kırıkoğlu, daha sonra CHP'yi yalnız kalmak olasılığı ile bırakmaktan kaçınılması gerektiğini belirtmiş "Türkiye sağının seçim öncesi, seçim sırasında ve seçimlerden sonra oluşturmaya çalıştığı ittifak cephesine karşı demokratik sol CHP, kendi dışındaki dağınık ilerici güçlerle bu arada devrimci siyasal partilerle şimdiden işbirliğini aşarak seçimlere güç birliği halinde gitmesini sağlayacak ilişkiler kurmalıdır. Ya da seçim sonrasında parlamentoda temsil olanağı bulan devrimci partilerle sürekli koalisyon olanaklarını gerçekleştirecek hükümetler oluşturabilir" demiştir.

OLAYLAR

Daha sonra Genel Sekreter adaylarından Deniz Baykal söz alarak konuşmak istediğini belirtmiştir. Baykal konuşmasını yapmak üzere kürsüye çıkarken delegeler arasında tartışmalar çıktığı görülmüş, arka sıralarda bazı kişiler arasında tartışmaların kavgaya dönüşmesi görevlilerin araya girmesi ile önlenmiştir. Genel Başkan Bülent Ecevit, Baykal kürsüye çıkmadan önce, seçim bölgesi olan Zonguldak delegeleri arasında oturmuş ve konuşmaları burada izlemiştir.

BAYKAL'IN KONUŞMASI

Parti Meclisi tarafından hazırlanan çalışma raporu üzerine görüşlerini açıklayan Deniz Baykal, MC'nin bir yıllık iktidar döneminde I. Kıbrıs harekatı sırasında verilen şehit kadar insan öldürüldüğünü söylemiştir.

Deniz Baykal, namuslu memurların öğretmen ve kamu görevlilerinin defalarca kıyılıp sürüldüğünü anlatmış, ve Türkiye'de demokrasinin yerleşmekte olduğuna değinerek 12 Martta Ecevit'i tutuklayacakları söylenen üniformalıların daha sonra karşısında topuk vurduklarını söylemiştir.

Deniz Baykal, faşizmin Türkiye'de taban edinme yolunda olduğunu halkı birbiri üzerine saldırttığını anlatırken, "bu toplumsal tabanı olan faşist tehdittir" demiştir. Deniz Baykal bu arada parti içi sorunlara değinmiş CHP'de bir bunalımın olmadığını ancak konuşulması sonuca bağlanması gereken sorunların bulunduğunu söylemiştir. Bu sorunların konuşulup, tartışılmasında telaşa kapılmaya gerek olmadığını belirten Deniz Baykal" genel sekreterin eleştirilmesi CHP'ye ihanet mertebesinde sayılmamalıdır. Bu ihanet değil görevdir. CHP demokratik kurallar çerçevesinde herkese hizmet alanında yarış olanağı vermektedir. Bir hizmet yarışı vardır. Hizmet yarışı genel başkana karşı anlamına gelmez. Hizmet yarışında, kapı herkese açık tutulmalıdır."

EYÜBOĞLU

CHP kurultayının dün öğleden sonraki oturumunda Genel Sekreter Orhan Eyüboğlu da bir konuşma yapmıştır. Eyüboğlu, konuşması sırasında yatıştırıcı olmuş ve sert eleştirilere girmemiştir. Eyüboğlu, kendisi ve Merkez Yönetim Kurulunda birlikte çalıştığı arkadaşlarının sürekli olarak görevde kalamayacaklarını söyleyerek özetle şöyle devam etmiştir:

"Genel Başkanın işareti üzerine görevlerimizi seve seve daha iyi görev yapacaklara devretmeye hazırız. Ben genel sekreterliğe talip olmadım. Genel başkanım istemedikçe de gelmem. 1973 yılında mecbur kaldım bu görevi devraldım. Seçimlerden sonra ayrılmak istedim. Bırakmadılar. Ben Genel Sekreterlik için CHP'yi parti içi kavgaya sokmam. Partiyi kavgaya sokacak adamlardan değilim. Genel başkanımın çizdiği çizginin dışına taşmam. Ona sormadan bir şey yapmadım. Seçime gidiyoruz. Seçime giderken bir tek lider vardır. Bize görev verirseniz gücümüzün yettiğince liderimize yardımcı oluruz. Partimiz için çalışmaya devam ederiz. Hiç kimseyi gereksiz yere görevden almadık. Örgüt içinde görev yapan isterse, arkamdan lanetler yağdırsın, başımın tacı yaparım. Görev yapmayan ise isterse en yakın arkadaşım olsun görevden alırım. Seçime giderken gereken savaşı Genel Başkanım verir. Ben onun malzemesini temin ederim. Hepimiz böyle yapıyoruz. Ona inandığımız için böyle yapıyoruz."

TOPUZ

Genel Sekreter Eyüboğlundan sonra yardımcısı Ali Topuz söz alarak eleştirileri cevaplamıştır. Ali Topuz, Deniz Baykal'ı parti çalışması yapmamakla suçlamış ve kıyıma girişmediklerini söylemiştir. Topuz, şöyle konuşmuştur:

"Biz hiçbir toplantıyla ilgili olarak başına düşüncelerimizi yansıtmadık. Ama her toplantı sonunda çoğu kez gerçek dışı bilgiler verilerek CHP'nin en yüksek karar organı hakkında kuşku yaratılmıştır. Üzerimize düşürülen gölgenin nelerden dolayı olduğunu anlayamadım bugün bile. Bizler hakkında bir iftira kampanyası yürütülüyor. Hukuk, tüzük bunalımından sözedenlerin burada örnek vermeleri gerekirdi."

GÜNEŞ

CHP kurultayının dünkü oturumunda Genel Sekreter adaylarından Turan Güneş de bir konuşma yapmıştır. Turan Güneş, konuşmasında CHP içinde bunalım olduğunu da söylemiş ve "bir Genel Sekreter adayı arkadaşımız Kurultayda konuşurken yuhalanıyorsa, o partide bunalım vardır" demiştir.

Kurultay Başkanlığı seçimlerini de hizipçilik olarak yorumlayan Turan Güneş, kendisinin dışındaki Genel Sekreter adaylarının belli kadroyla çalışacaklarını açıkladıklarını bildirmiş bu görüşün yanlış olduğunu söylemiştir. Güneş, Genel Yönetim Kurulu için her görüşen kişileri listesine alacağını bildirerek, "ben kendi listeme, bana ömrü billah oy vermemiş kişileri de alacağım" demiştir.